

**Vrchní soud
v Praze
jako soud kárný**

1 Ds 5/2008

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Vrchního soudu v Praze, složený z předsedy JUDr. Petra Píši a soudců JUDr. Hany Navrátilové, Mgr. Marcely Tuscanyové, JUDr. Hany Zachystalové a JUDr. Petra Baierla projednal v ústním jednání konaném dne 25.dubna 2008 návrh předsedy Krajského soudu v Ústí nad Labem z 18.února 2008 sp.zn. Spr 880/2008 na zahájení kárného řízení podle zákona č.7/2002 Sb., proti **Mgr. XY**, předsedkyni senátu Okresního soudu v Teplicích, a rozhodl **takto** :

Podle § 19 odst.1 zák.č.7/2002 Sb. se kárně obviněná soudkyně

Mgr. XY

u z n á v á v i n n o u, ž e

1) jako předsedkyně senátu Okresního soudu v Teplicích v souvislosti s hlavním líčením proti obž. L. P., nařízeným ve věci vedené pod sp.zn. 6 T 189/2005 na 19.prosince 2007 v 9.00 hod., vydala v rozporu s ustanovením § 6 odst.3 zák.č. 6/ 2002 Sb., § 3 Instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR č. 2022 /99-SM ze dne 19. března 1999, pokyn příslušníkům justiční stráže, aby nespouštěli do jednacích síní účastníky tohoto hlavního líčení s mobilními telefony či jinou záznamovou technikou,

2) jako předsedkyně senátu Okresního soudu v Teplicích v průběhu hlavního líčení konaného v trestní věci obž. L. P., vedené pod sp.zn. 6 T 189/2005 dne 19.prosince 2007 od 9.00 hod. pronesla výrok: „Ústava mě momentálně nezajímá“,

t e d y ad 1), 2) zaviněně porušila povinnosti soudce stanovené v § 80 odst.1 zák.č. 6/2002 Sb., v platném znění, čímž ohrozila důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů,

č í m ž s e d o p u s t i l a

kárného provinění podle § 87 zák.č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích.

Podle § 88 odst.2 zák. č. 6/2002 Sb. **s e u p o u š t í** od uložení kárného opatření.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podaným návrhem na zahájení kárného řízení předsedy Krajského soudu v Ústí nad Labem z 18.února 2008 sp.zn. Spr 880/2008 bylo kárně stíhané soudkyni kladeno za vinu, že zaviněně porušila svoje povinnosti soudce, když jako předsedkyně senátu Okresního soudu

v Teplicích v souvislosti s hlavním líčením proti obž. L. P., nařízeným ve věci vedené pod sp.zn. 6 T 189/2005 na 19.prosince 2007 v 9.00 hod., vydala v rozporu s ustanovením § 6 odst.3 zák.č. 6/ 2002 Sb., § 3 Instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR č. 2022 /99-SM ze dne 19. března 1999, pokyn příslušníkům justiční stráže, aby nepouštěli do jednací síně účastníky tohoto hlavního líčení s mobilními telefony či jinou záznamovou technikou, a v průběhu hlavního líčení pronesla výrok: „Ústava mě momentálně nezajímá“.

Předseda Krajského soudu v Plzni je toho názoru, že jde o zaviněné pochybení, kterým došlo k porušení povinností soudce, čímž byla ohrožena důvěra v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů. Navrhl proto, aby kárný senát Vrchního soudu v Praze posoudil jednání kárně obviněné soudkyně jako kárné provinění podle § 87 zák.č. 6/2002 Sb. o soudech a soudcích ve znění pozdějších předpisů a uložil jí kárné opatření podle § 88 odst.1 písm.a) cit.zák. Při jednání kárného senátu návrhatele uvedl shodné skutečnosti jako v písemném návrhu na zahájení kárného řízení a předložil k důkazu opatření předsedkyně Okresního soudu v Teplicích ze dne 22.října 2007.

Kárný senát v rámci předběžného šetření (§ 13 zák.č. 7/2002 Sb., v platném znění) informoval kárně obviněnou soudkyni o možnosti zaslat kárnému soudu písemné vyjádření a vyžádal pracovní hodnocení kárně obviněné soudkyně.

Kárně obviněná soudkyně se k návrhu písemně vyjádřila. Uznává svá pochybení při projednávání označené věci. Vysvětlila, že pokyn příslušníkům justiční stráže, aby nepouštěli do jednací síně osoby se záznamovou technikou, vydala pod vlivem rozhodnutí předsedkyně soudu, aby účastníci hlavního líčení a veřejnost odevzdali mobilní telefony a záznamová zařízení při vstupu do justiční budovy do úschovných boxů, což byla u Okresního soudu v Teplicích běžná praxe. V žádném případě tímto opatřením nechtěla zkrátit osoby přítomné v jednací síni na jejich právech, ani zbavit je jejich majetku. Hned na počátku hlavního líčení je proto také upozornila, že o jednání je pořizován zvukový záznam, který bude obžalovanému na vyžádání poskytnut. Hlavnímu líčení předcházela velmi vzrušená atmosféra na chodbách soudu i v kanceláři předsedkyně soudu a touto nervozitou byl poznamenán i jeho počátek. Větou, označenou v kárném návrhu, nepromyšleně reagovala na neochotu obžalovaného respektovat vedení hlavního líčení. V žádném případě nevystihuje její vztah k právním předpisům, neboť při své činnosti ctí právní řád České republiky, včetně Ústavy a Listiny základních práv a svobod, a to v každém okamžiku své práce. Je si vědoma následků chyb, kterých se dopustila, lituje jich a jsou pro ni trvalým poučením do budoucna. Aniž by se chtěla omlouvat nezkušeností, požádala kárný senát, aby při posuzování její viny přihlédl i k tomu, že v její krátké praxi (soudí přibližně od února 2007) toto bylo první hlavní líčení s podobnou atmosférou. Shodně se vyjádřila při jednání kárného senátu.

Z pracovního hodnocení soudkyně předsedkyně Okresního soudu v Teplicích z 25.února 2008 vyplývá, že Mgr. XY pracuje u Okresního soudu v Teplicích od 1.března 2003, kdy nastoupila čekatelskou praxi. Po složení soudcovské slibu 27.listopadu 2006 a jmenování předsedkyně senátu byla roku 2007 zařazena na trestní úsek. Přestože původně se připravovala na občanskoprávní agendu, velmi rychle a dobře se vyrovnala se změnou právní specializace a po dvouměsíční náběhové době se počtem skončených věcí vyrovná služebně starším soudcům. Prokazuje velmi dobré znalosti hmotného i procesního práva, její projev je kultivovaný a srozumitelný. Na jednání v konkrétní trestní věci je vždy pečlivě připravena, hlavní líčení vede s potřebnou mírou suverenity s respektem k právům všech zúčastněných subjektů. Přes krátkou dobu profesního působení je Mgr. XY dobrou soudkyní.

Při jednání kárného senátu byl reprodukován počátek zvukového záznamu předmětného hlavního líčení. Z něj je patrné, že předsedkyně senátu před zahájením hlavního líčení vyhlásila usnesení, že v hlavním líčení se nepovoluje pořizování obrazového a zvukového přenosu, obrazového a zvukového záznamu, které podrobně odůvodnila. Po té vyzvala přítomné osoby, které mají u sebe záznamovou techniku, aby tyto přístroje předložily příslušníku justiční strážě ke kontrole. Po té, co obžalovaný L. P. opakovaně neuposlechl tohoto pokynu a reagoval tak, že žádá aby byl intervenující státní zástupce označen jmenovkou, neboť tato povinnost vyplývá z Ústavy, pronesla: „Nebudete mi skákat do řeči. Ústava mě momentálně nezajímá. Já vás žádám...“. Dále nemohla pokračovat pro smích a potlesk veřejnosti.

Ze shodných výpovědí svědků ing. Z. J., J. B. a L. P. vyplynulo, že dne 19. prosince 2007 při vstupu do budovy Okresního soudu v Teplicích byli L. P., který byl předvolán jako obžalovaný k hlavnímu líčení, oba shora jmenovaní svědci jako členové spolku Šalamoun a sympatizující veřejnost vyzváni, aby odložili do úschovných boxů mobilní telefony. Po té, co tak odmítli učinit, byl jim odepřen vstup do budovy. Následoval zásah dvoučlenné hlídky Policie ČR, kterou L. P. přivolal prostřednictvím tísňové linky, a jednání v kanceláři předsedkyně soudu. Vstup se záznamovou technikou byl po té povolen a při příchodu do jednací síně již nebyly odebírány žádné osobní věci. Svědek L. P. dále uvedl, že se zákazem vstupu s mobilním telefonem na jednání soudu se u Okresního soudu v Teplicích setkal již v roce 2006. Dále popsali průběh hlavního líčení ve shodě s pořizovaným zvukovým záznamem.

Z opatření předsedkyně Okresního soudu v Teplicích z 22. října 2007, o rozsahu a četnosti kontrol osob vstupujících do budovy soudu, předloženého návrhovatelem, vyplývá, které osoby jsou při vstupu do budovy soudu kontrolovány justiční stráží a jak konkrétně prohlídka probíhá. Toto opatření reaguje na změnu zák.č. 555/92 Sb. a souvisejících předpisů.

Kolektiv trestních soudců Okresního soudu v Teplicích zaslal kárnému soudu písemné vyjádření. V něm považuje za nutné upozornit na skutečnost, že u Okresního soudu v Teplicích platil řadu let zákaz předsedkyně soudu používat mobilní telefon v budově soudu. V trestních věcech bylo zakázáno i vnášet mobilní telefon do jednací síně. Tento zákaz byl v praxi uplatňován. Ohledně bodu 2) kárného návrhu soudci podotýkají, že řízení v předmětné trestní věci bylo spojeno s negativními emocemi, které se přenesly z jiného řízení u jiného soudu. O této skutečnosti věděli soudci předem, byli seznámeni i se způsobem prezentace předchozího dění v budově soudu na internetových stránkách. Řada daleko zkušenějších a v praxi déle činných kolegů, než je kárně obviněná soudkyně, se s podobně exponovanou a emociálně vypjatou kauzou nesetkala.

Po zhodnocení důkazů dospěl kárný senát k závěru, že není pochybností o tom, že se kárně obviněná soudkyně dopustila jednání popsaného v kárném návrhu. Ke skutku pod bodem 1/ rozhodnutí je nutno uvést, že problematika uskutečňování obrazových a zvukových přenosů a záznamů průběhu soudního jednání je upravena v ust. § 6 odst.3 zák. č.6/2002 Sb. Podle něho je nutno rozlišovat, že uskutečňovat obrazové nebo zvukové přenosy a pořizovat obrazové záznamy v průběhu soudního jednání lze jen s předchozím souhlasem předsedy senátu nebo samosoudce. Naproti tomu pořizovat zvukové záznamy lze s vědomím předsedy senátu nebo samosoudce, který může jejich pořizování zakázat, pokud by způsob jejich provádění mohl narušit průběh nebo důstojnost soudního jednání. Taková situace však dosud nenastala a kárně obviněná soudkyně nebyla oprávněna z preventivních důvodů provádění

zvukového záznamu zakázat, nesvědčilo-li dosud nic pro závěr, že způsob jejich pořizování mohl narušit průběh nebo důstojnost jednání. Kárný senát k tomu uvádí, že právo uskutečňovat zvukové záznamy soudního jednání je jedním z projevů zásady veřejnosti soudního jednání /čl. 6 odst.1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 96 odst.2 Ústavy ČR, čl. 38 odst.2 Listiny základních práv a svobod, § 6 odst.1 zák. č.6/2002 Sb., § 2 odst.10 tr.ř. /, nelze jej zakázat ani s poukazem na to, že je soudem prováděn zvukový záznam hlavního líčení, který může být dán obžalovanému k dispozici. Pokud pak kárně obviněná soudkyně původně vydala justiční strážní v zájmu zabránit pořizování zvukových záznamů soudního jednání pokyn, aby nepouštěla do jednací síně účastníky hlavního líčení s mobilními telefony nebo jinou záznamovou technikou, učinila tak v rozporu s ustanovením § 3 Instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR č.2022/99-SM ze dne 19.3.1999, neboť jím vůči jednotce justiční strážě překročila svou pravomoc. Odebrání záznamové techniky ani nevpuštění účastníků hlavního líčení do jednací síně nebylo možno na účastnících hlavního líčení požadovat, neboť jednak nebylo rozhodnuto o konání hlavního líčení s vyloučením veřejnosti, jednak záznamová technika není předmětem, který by byl způsobilý ohrozit život nebo zdraví osob /viz § 3 odst.1 písm.d/ cit. Instrukce/ nebo předmětem ohrožujícím pořádek /srovnej § 7 odst.1 zák. č. 6/2002 Sb./ Pouze v těchto případech by byl dán zákonný podklad pro nevpuštění osob majících u sebe uvedený předmět do budovy soudu či do jednací síně / § 3 odst.3 písm.a/ cit. Instrukce /.

Míru společenské nebezpečnosti činu snižuje skutečnost, že Mgr. XY, která ve své profesní kariéře přípravnou službu i vlastní rozhodovací činnost u jiného soudu než Okresního soudu v Teplicích nevykonávala, jednáním popsaným v bodu 1) tohoto rozhodnutí jako začínající soudkyně převzala praxi uplatňovanou předsedkyní okresního soudu i ostatními soudci. Ohledně výroku konkretizovaného v bodu 2) tohoto rozhodnutí je z kontextu i pobavené reakce veřejnosti zřejmé, že osoby přítomné v jednací síni si byly vědomy, že se jedná o nevhodnou reakci na obstrukce strany trestního řízení, nikoliv vážně míněný výrok svědčící o nerespektování právního řádu České republiky. Jedná se však o naprosto nevhodný výrok z úst soudkyně, který z úst soudce nesmí zaznít, neboť ohrožuje důvěru v osobu soudce a je v zásadním rozporu s povinností soudce uvedenou v čl. 95 odst.1 Ústavy ČR, § 79 odst.1 zák.č. 6/2002 Sb., tj. jeho vázaností zákonem – a tím více Ústavou ČR jako nejvyšším zákonem státu.

Kárný senát shledal ve shora podrobně popsaném jednání kárně obviněné soudkyně zaviněné porušení povinností soudce stanovených v § 80 odst.1 zák.č.6/2002 Sb. v platném znění. Mgr. XY jím naplnila skutkovou podstatu kárného provinění podle § 87 zák. č. 6/2002 Sb. v platném znění, neboť nevykonávala svou funkci v souladu se zájmem na řádném výkonu soudnictví a ohrozila důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů. Jeho neoddělitelnou součástí je totiž vedle věcné správnosti a zákonnosti meritorního rozhodnutí rovněž zákonnost a důstojnost vedení celého řízení.

Kárný soud při úvaze o uložení kárného opatření přihlédl ve prospěch kárně obviněné soudkyně zejména k jejímu doznání vlastní odpovědnosti a konstruktivnímu přístupu k nápravě. Dále vzal v úvahu i její kladné pracovní hodnocení, a ve vztahu k vysoké psychické náročnosti vedení hlavního líčení v emociálně vypjaté atmosféře i krátkou dobu rozhodovací praxe. Po zvážení všech výše uvedených skutečností dospěl kárný soud k závěru, že jsou zde dány podmínky pro postup podle § 19 odst.1 zák.č. 7/2002 Sb. a § 88 odst.2 zák.č. 6/2002 Sb. a od uložení kárného opatření upustil, neboť projednání kárného provinění je v daném případě postačující.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho opisu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu podepsaného. Odvolání musí být v této lhůtě odůvodněno tak, aby bylo patrné, v jakých výrocích je rozhodnutí napadáno a jaké vady jsou rozhodnutí a jemu předchozímu řízení vytýkány. Navrhovatel je povinen v odvolání uvést, zda je podáno, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch kárně stíhaného soudce.

V Praze 25.dubna 2008

JUDr. Petr P í š a, v. r.

předseda kárného senátu

Vypracovala:

JUDr. Hana Navrátilová